

Fremsat den 1. marts 2022 af Ellen Trane Nørby (V), Marlene Ambo-Rasmussen (V), Marie Bjerre (V), Stén Knuth (V), Anni Matthiesen (V) og Kenneth Mikkelsen (V)

Forslag til folketingsbeslutning

om en reform af taxametersystemet for de gymnasiale uddannelser

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag i indeværende folketingsår, der harmoniserer udkantstaxameteret, A-fagstaxameteret og bygningstaxameteret til stx, hhx og htx, således at der ikke er forskelle på de tre typer taxametre ud over faktuelle forhold, som eksempelvis forskellige udstyrskrav godtgør. Derudover pålægges regeringen at indkalde til taxameterforhandlinger med det formål generelt at sikre ligestilling af taxametersystemerne og institutionslo-

vene på tværs af de gymnasiale uddannelser og at udvikle et taxametersystem, der sikrer en mere robust økonomi for den enkelte institution og mindre afhængighed af optaget af den »marginale elev«. Et nyt taxametersystem vil dermed både sikre de mindre institutioner i yderområderne og udviklingsmuligheder for de større institutioner. Forhandlingerne skal være afsluttet inden sommerferien 2022.

Bemærkninger til forslaget

Skævheden i taxametersystemet har været påpeget i mange år, og under Venstre-regeringen og siden VLAK-regeringen blev der sikret mere ligestilling i taxametersystemet. Et arbejde med at efterse taxametersystemet som led i at sikre mere lige vilkår for institutionerne blev tillige igangsat, og der blev afsat varige midler som en reservationsbevilling til et nyt taxametersystem, jf. den første politiske delaftale om ungeudspil af 26. april 2019.

Siden folketingsvalget har den socialdemokratiske regering dog forsømt at handle, og der udestår stadig at lave en aftale om et nyt taxametersystem, hvorfor vi stadig står med et taxametersystem med væsentlige skævheder og udfordringer.

Der er derfor behov for en reel taxameterreform, og den skal være forhandlet på plads inden sommerferien 2022 sammen med en ny fælles institutionslovgivning.

Dette beslutningsforslag pålægger derudover regeringen at sikre følgende:

1. En ligestilling af udkantstaxameteret

Udkantstaxameteret til mindre stx-institutioner (institutioner med mindre end 430 elever) er i dag større end udkantstaxameteret til mindre hhx-institutioner. Forskellen i udkantstaxameteret betyder, at de små hhx-institutioner (som der i dag eksisterer 6 af) ville modtage 15 mio. kr. mere i udkantstaxameter, hvis de havde været stx-institutioner («Små handelsgymnasier har mistet tålmodigheden: Mangler 15 millioner kroner», www.gymnasieskolen.dk den 29. november 2021). Forskellen i udkantstaxameteret udgør især et problem, fordi flere af de i alt seks små hhx-institutioner allerede har svært ved at få økonomien til at hænge sammen.

2. Lige vilkår for stx, hhx og htx for så vidt angår bygnings-taxameteret

Stx, hhx og htx er ikke ligestillet, når det kommer til bygningstaxameteret. Det er en forskel, der er uforholdsmæssig stor set i lyset af, at en stor del af udgifter til faglokaler etc. dækkes af fagtaxameterne. Her skal der også sikres lige vilkår.

3. En ligestilling af A-fagstaxameteret

Institutionerne er heller ikke ligestillet, når det kommer til A-fagstaxameteret. På stx gives der et særligt incitamentstaxameter for bestemte A-niveaufag, der gives pr. beståede elev i fagene fysik, kemi, biologi, geologi, bioteknologi og musik. På trods af at der også på htx udbydes de samme fag med undtagelse af musik, så findes der ikke en tilsvarende ordning på htx. Hhx, som ikke udbyder nogen af de ovenstående fag, får heller ikke del i taxameteret, hvilket igen skaber ulige økonomiske vilkår for de forskellige institutioner. Her skal der også sikres lige vilkår.

Det er i den forbindelse forslagsstillernes holdning, at forskelle, der ikke kan forklares, heller ikke kan forsvares. Det mål, som fremgik af gymnasieaftalen fra 2016, om at sikre en samlet fælles institutionslovgivning og ligestilling i taxametersystemet, er ikke nået endeligt endnu.

Derfor er tiden inde til at tilpasse taxametersystemet, så lappeløsninger i form af særtilskud og puljer erstattes af en reel og permanent harmonisering af udkants- A-fags- og bygningstaxametrene til stx, hhx og htx.

Det vil harmonere med ønsket om at sikre et Danmark i bedre (uddannelsesmæssig) balance og sikre det frie uddannelsesvalg i hele landet.

Økonomi

Forslaget kan finansieres inden for rammen af Venstres finanslovsprioriteter for 2022, hvor det foreslås, at der afsættes 150 mio. kr. til en reform af taxametersystemet. Det skal sikre et substantielt løft af ungdomsuddannelserne i form af bl.a. en ligestilling af taxametertilskud.

På baggrund af ovenstående pålægges regeringen at fremsætte et lovforslag, der ligestiller udkantstaxameteret, A-fagstaxameteret og bygningstaxameteret til stx, hhx og htx, så der kan sikres en god uddannelsesdækning i hele landet. Regeringen pålægges derudover at forhandle en reel taxameterreform på plads inden sommerferien 2022.

Skriftlig fremsættelse

Ellen Trane Nørby (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en reform af taxametersystemet for de gymnasiale uddannelser.

(Beslutningsforslag nr. B 142)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.